

Správa pre médiá

Matej Bel o banskobystrických medených vodách

Zaujímavá monografia z Katedry klasickej filológie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach.

- Košice 26. marca 2024

Matej Bel (1684 – 1749), *magnum decus Hungariae* (veľká ozdoba Uhorska), je známy svojím monumentálnym dielom *Notitia Hungariae Novae historico-geographica* (Historicko-zemepisné vedomosti o súvekom Uhorsku), v ktorom sprístupnil súdobému čitateľovi rozsiahly súbor poznatkov o uhorských stoliciach, čím sa stal zakladateľom modernej uhorskej vlastivedy. Okrem tohto diela bol Matej Bel autorom aj viacerých menších prác. Medzi ne patrí aj správa publikovaná v roku 1741 v časopise *Philosophical transactions*, periodiku londýnskej Kráľovskej spoločnosti (*The Royal Society of London*), zaoberajúca sa banskobystrickými medenými vodami, ktoré zdanlivo menia železo na meď.

Pracovníci **Katedry klasickej filológie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** prof. PhDr. František Šimon, CSc., a doc. Mgr. Jana Balegová, PhD., sa rozhodli túto trocha zabudnutú prácu Mateja Bela priblížiť slovenskému publiku. Ich monografia ***Matej Bel o banskobystrických medených vodách*** vyšla v marci 2024 v univerzitnom vydavateľstve ŠafárikPress. Autori prezentujú okolnosti vzniku správy, rôzne vydania v súdobej odbornej tlači v Anglicku a Nemecku v latinskej, anglickej a nemeckej verzii. Ďalej podávajú prehľad rozsiahlej literatúry na túto tému, ktorá siaha až do 15. storočia, pričom niektoré pramene použil Matej Bel pri písaní svojej *Správy*. Monografia napokon obsahuje latinský text, slovenský preklad s vysvetlivkami a obrazovú prílohu.

- **Spracovala:**

doc. Mgr. Erika Brodňanská, PhD.

Katedra klasickej filológie
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach

- **Médiám sprostredkoval:**

PhDr. Marián Gladiš, PhD.
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach

Archív tlačových správ Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach:

<https://www.upjs.sk/filozoficka-fakulta/info-pre-verejnost-a-media/spm/>